

ระบบจัดการขยะด้วยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล

เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

gfb,เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ได้จัดการปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ด้วยการจัดให้มีรถขนขยะเพื่อรวบรวมขยะที่เกิดขึ้นไปไว้ในพื้นที่กำจัดขยะของเทศบาล แล้วกำจัดขยะด้วยวิธีขุดหลุมฝังเป็นระยะ และเผาขยะกลางแจ้ง ซึ่งวิธีดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหากลิ่นเหม็น และปัญหาแมลงวันซึ่งก่อความรำคาญแก่ผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้พื้นที่กำจัดขยะ ประกอบกับพื้นที่กำจัดขยะของเทศบาล มีเนื้อที่เพียง 27 ไร่ สามารถกำจัดขยะด้วยวิธีดังกล่าวได้เพียง 7.5 ตัน ต่อวัน จึงไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ซึ่งมีประมาณ 6.4-8.7 ตัน ต่อวัน ผู้บริหารเทศบาลจึงมีแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหามลพิษ โดยปรับปรุงระบบจัดการขยะในพื้นที่กำจัดขยะแห่งเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณขยะได้เพิ่มขึ้น ด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองหนองบัวลำภู

จังหวัด: หนองบัวลำภู

ประชากร: 22,051 คน

พื้นที่: 39.5 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลเมือง

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิถีใหม่

ในปี 2543 เทศบาลเมืองหนองบัวลำภูได้จัดให้มีโครงการระบบจัดการขยะด้วยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล โดยจัดสร้างบ่อฝังกลบขยะขนาดใหญ่พร้อมกับการกำจัดน้ำเสียด้วยแสงอาทิตย์ ทำให้สถานที่กำจัดขยะแห่งเดิมสามารถรองรับปริมาณขยะที่อาจจะเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อมแก่ชุมชนใกล้เคียง

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1.เทศบาลได้มอบหมายให้บริษัท โซเซียล แอนด์ เอนไวรอนเม้นทัล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นที่ปรึกษา เพื่อศึกษาถึงระบบการกำจัดขยะที่เหมาะสมสำหรับเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู รวมถึงแผนการจัดการขยะโดยคำนึงถึงประเภทและปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล, สภาพพื้นที่ของสถานที่กำจัดขยะ, และงบประมาณ ซึ่งผลการศึกษาพบว่าควรปรับปรุงวิธีการจัดการขยะในสถานที่กำจัดขยะแห่งเดิม เพื่อให้สามารถกำจัดขยะได้มากขึ้น และลดปัญหาสภาพแวดล้อม

2.ผู้บริหารเทศบาล, ตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาล, และตัวแทนชุมชนที่อยู่ใกล้กับสถานที่กำจัดขยะของเทศบาลได้ไปศึกษาดูงานระบบกำจัดขยะเพื่อนำความรู้มาประกอบการจัดทำแผนการจัดทำโครงการระบบจัดการขยะ ในท้องถิ่นอื่น 3 แห่ง คือ

- ตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น
- บ้านเม่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- บ้านสระไค้ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

3.มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาล และประชาชนในเขตตำบลโพธิ์ชัยซึ่งอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่กำจัดขยะ เพื่อระดมความคิดเห็นก่อนที่จะดำเนินโครงการนี้

4.ผู้บริหารเทศบาลขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ใช้ในโครงการนี้ จากกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างบ่อกำจัดขยะด้วยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งครอบคลุมถึงระบบการกำจัดน้ำเสียที่เกิดจากขยะด้วยแสงอาทิตย์

5. จัดสร้างศูนย์กำจัดขยะเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ในพื้นที่กำจัดขยะแห่งเดิมของเทศบาล ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ 5 บ้านตาแย อำเภอนากลาง ห่างจากเทศบาลเมืองหนองบัวลำภูประมาณ 6 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 27 ไร่ ซึ่งประกอบด้วย

- บ่อฝังกลบขยะขนาดใหญ่จำนวน 1 บ่อ
- บ่อกำจัดน้ำเสียด้วยแสงอาทิตย์ จำนวน 3 บ่อ
- อาคารจอดเครื่องจักรกล จำนวน 1 หลัง , อาคารสำนักงาน จำนวน 1 หลัง
- อาคารที่พักคนงาน จำนวน 1 หลัง (ขนาด 6 ห้องนอน)
- ระบบไฟฟ้าและรั้วรอบบริเวณทางเข้า

6. มอบหมายให้ศูนย์กำจัดขยะเทศบาลเมืองหนองบัวลำภูอยู่ในความรับผิดชอบของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ทั้งนี้ได้จัดให้มีรถเก็บขยะจำนวน 7 คัน ทำหน้าที่ขนเก็บขยะจากทั่วเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู พร้อมกับจัดให้มีถังขยะที่ทำด้วยพลาสติกขนาดความจุ 120 ลิตร บริเวณริมถนนในเขตเทศบาล เพื่อทดแทนถังขยะที่ทำด้วยโลหะ ขนาดความจุ 100 และ 200 ลิตร และถังขยะที่ทำด้วยยางรถยนต์ ขนาดความจุ 50 ลิตร ตามแผนการจัดการขยะ เพื่อให้ในเขตเทศบาลมีถังขยะที่มีอายุการใช้งานนานยิ่งขึ้นและสามารถรองรับปริมาณขยะที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

7. เทศบาลเมืองหนองบัวลำภูกำหนดข้อบังคับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจัดเก็บและกำจัดขยะ จากทุกครัวเรือนในเขตเทศบาล ในอัตราครัวเรือนละ 20 บาท/เดือน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะ ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จำนวน 20,680,600 บาท 2. เทศบาลเมืองหนองบัวลำภูสนับสนุนงบประมาณในปี 2543 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้ 2.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อรถยนต์ขนขยะแบบเปิดข้างเทท้าย ขนาดความจุ 9.12 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 3 คัน และรถบรรทุก 6 ล้อ จำนวน 1 คัน รวมเป็นเงินประมาณ 4,800,000 บาท 2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในแต่ละปี ประกอบด้วย - ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์กำจัดขยะ จำนวน 2,670,404 บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 292,000 บาท - ค่าบำรุงรักษา จำนวน 120,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	ศูนย์กำจัดขยะมีเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย - เครื่องขังน้ำหนักรถขยะจำนวน 1 เครื่อง - รถขุดดินตะขบ(รถแบคโฮ)จำนวน 1 คัน - รถแทรกเตอร์รุ่น D-5 จำนวน 1 คัน - รถยนต์ขนขยะแบบเปิดข้างเทท้าย ขนาดความจุ 9.12 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 5 คัน , แบบอัดท้าย จำนวน 1 คัน , แบบเปิดข้างเทท้าย ขนาดความจุ 3 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 1 คัน - รถบรรทุกแบบเทท้าย 6 ล้อ จำนวน 1 คัน (รถบรรทุกดิน) - เครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 ชุด
บุคลากร	บุคลากรประจำศูนย์กำจัดขยะมีทั้งสิ้น 5 คน ซึ่งประกอบด้วย - หัวหน้าศูนย์กำจัดขยะ จำนวน 1 คน - พนักงานขับรถขนขยะ จำนวน 7 คน - พนักงานประจารถขนขยะ จำนวน 12 คน - พนักงานกวาดถนน จำนวน 16 คน - พนักงานขับรถแทรกเตอร์ 1 คน - พนักงานขับรถแบคโฮ 1 คน - พนักงานขับรถบรรทุกดิน 2 คน หมายเหตุ: งานรับผิดชอบด้านการจัดการขยะของสาธารณสุข มี 2 หน่วยงาน คือ 1. งานรักษาความสะอาด: ดูแลการเก็บขยะ , รถขยะ , คนกวาดขยะ รวม 35 คน 2. งานศูนย์กำจัดขยะ : ดูแลการฝังกลบขยะ มีเจ้าหน้าที่ 5 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
กรกฎาคม 2539	-ผู้บริหารเทศบาลเห็นว่าสถานที่กำจัดขยะของเทศบาลไม่สามารถรองรับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลได้ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม จึงนำเรื่องดังกล่าวเข้าหารือในที่ประชุมสภาเทศบาล	-นายกเทศมนตรี
สิงหาคม 2539	-จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อศึกษาถึงระบบจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับเทศบาล พร้อมทั้งออกแบบจัดการขยะเบื้องต้น	-เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
พฤษภาคม 2541	-บริษัทที่ปรึกษารายงานความเหมาะสมและออกแบบระบบจัดการขยะเบื้องต้น เพื่อให้เทศบาลพิจารณา -เทศบาลจัดประชุมเพื่อพิจารณาข้อมูลระบบจัดการขยะ ตามผลการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษา -เทศบาลสำรวจสถานที่กำจัดขยะของเทศบาล เพื่อพิจารณาปรับปรุงระบบการจัดการขยะ ในพื้นที่แห่งเดิม -ประสานงานกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในโครงการนี้	-บริษัท โซเซียล แอนด์ เอนไวรอนเม้นท์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด -เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู -ผู้บริหารเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
พฤษภาคม 2543	-เดินทางไปศึกษาดูงานการจัดการขยะในท้องถิ่นอื่น 3 แห่ง คือ ตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น, บ้านเม่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี, บ้านสระไค้ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย -นำผลการศึกษาดูงานการจัดการขยะในท้องถิ่นอื่น เสนอต่อที่ประชุมสภาเทศบาล	-ผู้บริหารเทศบาล , ตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาล และชุมชนที่อยู่ใกล้กับสถานที่กำจัดขยะของเทศบาล
กรกฎาคม 2543	-จัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการนี้ ซึ่งประกอบด้วยประชาชนในเขตเทศบาล และประชาชนในเขตตำบลโพธิ์ชัย ซึ่งอาศัยอยู่ใกล้กับสถานที่กำจัดขยะของเทศบาล	-ผู้บริหารเทศบาล
สิงหาคม 2544- กุมภาพันธ์ 2546	-ดำเนินการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู -วางแผนการจัดการขยะร่วมกับตัวแทนประชาชนในชุมชน ตามผลการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษา -เริ่มดำเนินการตามแผนจัดการขยะ และการกำจัดขยะ ในพื้นที่ของศูนย์กำจัดขยะที่ได้จัดสร้างขึ้น	-เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู -เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู, ตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาล -เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม
-บริษัท โซเซียล แอนด์ เอนไว
รอนเมนต์ ดีเวล ลอปเม้นต์
จำกัด
- คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บริษัทไทยวัฒนะวิศวกรรม
ทาง จำกัด
-ประชาชนในเขตเทศบาล และ
ประชาชนในเขตตำบลโพธิ์ชัย

-- บทบาทความร่วมมือ --

- สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะของ
เทศบาล ให้มีประสิทธิภาพและถูกหลักสุขาภิบาล
- ศึกษากระบวนการกำจัดขยะที่เหมาะสมสำหรับเทศบาลเมือง
หนองบัวลำภู รวมถึงวางแผนการจัดการขยะ เพื่อให้สามารถ
กำจัดขยะได้มากขึ้น และลดปัญหาสภาพแวดล้อม
- ออกแบบรายละเอียดระบบกำจัดขยะ
- ก่อสร้างระบบกำจัดขยะ
- ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการระบบจัดการขยะ
เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ไม่มีการวางแผนการจัดการขยะให้สอดคล้องกับ ประเภทและปริมาณขยะที่เกิดขึ้น, สภาพพื้นที่ของ
สถานที่กำจัดขยะและงบประมาณที่มี ทำให้การจัดการขยะของเทศบาลไม่มีประสิทธิภาพ
2. การกำจัดขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลใช้วิธีขุดหลุมฝังกลบและซึ่งไม่ถูกหลักสุขาภิบาล และ
ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้กับสถานที่กำจัดขยะ สถานที่กำจัด
ขยะของเทศบาลซึ่งมีเนื้อที่ ประมาณ 27 ไร่ สามารถกำจัดขยะได้เพียง 7.5 ตัน ต่อวัน ซึ่งไม่
เพียงพอกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ที่มีประมาณ 12 ตัน ต่อวัน

หลังการดำเนินการ

1. มีการวางแผนการจัดการขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ทำให้สามารถกำจัดขยะได้อย่างมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การกำจัดขยะในเขตเทศบาลใช้วิธีด้วยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล โดยจัดสร้างบ่อฝังกลบ
ขยะขนาดใหญ่พร้อมกับการกำจัดน้ำเสียด้วยแสงอาทิตย์ ทำให้ไม่มีปัญหาต่อสภาพแวดล้อม
และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง
3. สถานที่กำจัดขยะแห่งเดิมของเทศบาลสามารถกำจัดขยะได้มากขึ้น โดยสามารถกำจัดขยะได้ถึง
วันละประมาณ 20 ตัน ซึ่งเพียงพอต่อการรองรับปริมาณขยะที่จะเพิ่มขึ้นในอีก 10 ปี ข้างหน้า

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
-ในช่วงเริ่มต้นโครงการ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณ ใกล้เคียง คัดค้านการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะ เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม	-ผู้บริหารเทศบาลทำความเข้าใจกับตัวแทน ของชุมชนในเขตเทศบาล และชุมชนที่อยู่ใกล้ กับสถานที่กำจัดขยะ และพาไปศึกษาดูงานการ จัดการขยะในท้องถิ่นอื่น เพื่อปรับเปลี่ยน ทัศนคติ ของประชาชนที่มีต่อโครงการนี้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

โครงการระบบจัดการขยะด้วยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล ของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้บริหารเทศบาล กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และลงมือทำอย่างจริงจัง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่อาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการนี้ และความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ และในด้านวิชาการ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการนี้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไปในอนาคต โดยเทศบาลมีแผนงานที่จะจัดซื้อที่ดินที่อยู่ติดกับศูนย์กำจัดขยะเพื่อขยายพื้นที่ของศูนย์กำจัดขยะออกไป เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณขยะที่อาจจะเกิดเพิ่มมากขึ้นในอีก 10 ปี ข้างหน้า พร้อมกับมีแผนการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะก่อนเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะ นอกจากนี้ยังมีแผนที่จะปรับอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะ เป็นครัวเรือนละ 20-30 บาท ต่อเดือน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าประชาชนและผู้ประกอบการพอใจที่จะชำระค่าธรรมเนียมในอัตราดังกล่าว เพื่อให้ศูนย์กำจัดขยะมีรายรับที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินโครงการต่างๆ นั้น มีทั้งผลดีและผลเสีย แต่สิ่งที่ต้องคำนึงคือต้องพยายามให้เกิดผลดีมากที่สุดและเกิดผลเสียน้อยที่สุดแก่ชุมชน นอกจากนี้ต้องหาแนวทางให้ประชาชนและชุมชนเห็นพ้องต้องกันจึงจะก่อให้เกิดความผลสำเร็จ

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

ท้องถิ่นอื่นสามารถนำโครงการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้แต่สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึง คือ ต้องพยายามสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายรักพงษ์ ณ อุบล
ตำแหน่ง : นายกเทศมนตรี
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
ที่อยู่ : ถนนบ้านจิก-คอนหัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
โทรศัพท์ : (042) 312-051 ต่อ 19 , (042) 312-052 , (01) 768-8416

ชื่อ-นามสกุล : นายศุภกิจ ศรีสุชาติ
ตำแหน่ง : หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
ที่อยู่ : ถนนบ้านจิก-คอนหัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
โทรศัพท์ : (042) 312-051 ต่อ 24 , (09) 279-5050

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวปทุมพร จ้ายหนองบัว
ตำแหน่ง : นักวิชาการสาขาภิบาล 5
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
ที่อยู่ : ถนนบ้านจิก-คอนหัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
โทรศัพท์ : (042) 312-051

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลเมือง
สถานที่ตั้ง	ถนนบ้านจิก-คอนหัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด หนองบัวลำภู 39000
ขนาดพื้นที่	39.5 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	45,115,903 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 6.78% รายจ่ายงบกลาง 14.50% เงินเดือนค่าจ้างประจำ 10.87% ค่าจ้างชั่วคราว 22.92% ค่าตอบแทน 12.56% ค่าครุภัณฑ์
งบประมาณรายได้	78,489,872 บาท (ปีงบประมาณ 2543)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	141 คน 47 คน พนักงานท้องถิ่น 8 คน ลูกจ้างประจำ 86 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	22,056 คน
จำนวนครัวเรือน	7,486 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	34,910 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	สภาพพื้นที่เมืองหนองบัวลำภู ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ เชิงเขา บางส่วนเป็นที่ราบต่ำ สภาพพื้นดินเป็นดินปน ทรายและดินลูกรัง พื้นที่ทางด้านตะวันออกและ ตะวันออกเฉียงเหนือติดกับภูเขา มีพื้นที่ลาดลงไปทาง ทิศตะวันตกและทิศใต้ มีลำน้ำพะเนียงไหลผ่าน และมี หนองน้ำธรรมชาติขนาดพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ อยู่ บริเวณใจกลางเมือง ชื่อ "หนองบัว" สภาพอากาศ โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับการลมมรสุมที่พัดผ่านในแต่ละช่วง ของปี เป็นที่ตั้งของตัวจังหวัดหนองบัวลำภู จึงเป็น ศูนย์กลางของสถานที่ราชการและแหล่งธุรกิจของ จังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ที่อยู่อาศัยรอบนอกจะ ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการ เพาะปลูกข้าว, ข้าวโพด, และพืชผัก ไม่มีการลงทุน ด้านอุตสาหกรรมมากนัก เนื่องจากเป็นจังหวัดซึ่ง ตั้งขึ้นมาใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการ ก่อสร้าง, น้ำดื่ม และอุตสาหกรรมด้านการเกษตร